

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Efkan Ala** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İktüzüğün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN

Van Milletvekili

Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi'nin 33. maddesinde; *"Hiçbir taraf devlet, bir mülteciyi, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatı ya da özgürlüğü tehdit altında olacak ülkelerin sınırlarına, her ne şekilde olursa olsun geri göndermeyecek veya iade etmeyecektir."* hükmü yer almaktadır. Söz konusu maddede Taraf Devletlere çekince koyma yetkisi tanınmadığı için, Türkiye Sözleşmeyi onaylayarak kendisine sığınmış olan kişileri geri göndermeyeceğini taahhüt etmiştir.

1 Nisan 2016 tarihinde Uluslararası Af Örgütü, Türkiye'nin güney sınırındaki illerinde gerçekleştirdiği yeni araştırmanın bulgularına yer verdiği bir açıklama yayımladı. Açıklamaya göre, sınır illerindeki yetkililer Ocak ayının ortasından bu yana neredeyse her gün, yaklaşık 100 erkek, kadın ve çocuktan oluşan grupları toplayıp Suriye'ye göndermektedir. Örgüt, geri gönderilenler arasında çocuklar ve bir hamile kadının da olduğunu iddia etmektedir. Her ne kadar Uluslararası Af Örgütü kayıtlı Suriyelilerin de geri gönderildiğine dair vakaları belgelemiş olsa da, Suriye'ye geri gönderilenlerin büyük bir kısmının yakalandıklarında belgeleri olmayan kayıtsız mülteci olduğu belirtilmektedir. Öyle ki, açıklamada kayıt olmaya teşebbüs eden bazı insanların alıkonulduğuna ve kayıt belgeleri olmadan bulunan diğer mültecilerle birlikte Suriye'ye zorla geri gönderildiğine dair iddialara yer verilmiştir. Bu duruma şahit olan Suriyeliler, geri gönderilme korkusuyla, tercih edip hizmetlerden faydalanmamak pahasına kayıt olmamayı tercih edebilmektedir.

Bu bağlamda,

1. Uluslararası Af Örgütü'nün, 1 Nisan 2016 tarihli açıklamasındaki iddialar doğru mudur?
2. Suriyelilerin geri gönderildiğine dair iddialar doğruysa, Türkiye'nin bu yola başvurmamasının nedeni ve yasal dayanağı nedir?

4428

3. Türkiye, bu geri gönderme uygulamasına ne zaman başlamıştır?
4. Şimdiye kadar kaç Suriyeli geri gönderilmiştir? Bu kişilerin yaşa ve cinsiyete göre dağılımı nasıldır?
5. Geri gönderilen Suriyeliler hangi sınır kapısından gönderilmekte ve kime teslim edilmektedir?
6. Geri gönderilen Suriyeliler, hangi kriterlere göre seçilmektedir? Sadece kayıtsız kişiler mi gönderilmektedir? Kayıtsız kişilerin geri gönderilmesinin nedeni nedir?
7. Geri gönderilenlerin kaydı olmasa dahi, kişilerin yaşam hakkını tehlikeye atan bu uygulamanın ulusal ve uluslararası göç mevzuatına aykırı olduğunu düşünüyor musunuz?